drno o
H1248/01.02.01/2021

Valvontaosasto
OHJAS
Valitse yksikkö
Esko Hirvonen

03.05.2021

Eduskunta
Sosiaali- ja terveysvaliokunta
stv@eduskunta.fi

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN LAUSUNTOPYYNTÖ:

EU; Terveys; Digitaaliset vihreät todistukset

Lausuntopyynnön johdosta Tulli haluaa lausua seuraavaa:

Tulli näkee kannatettavana suunnitelman digitaalisiin vihreiden todistusten ottamisesta käyttöön rajat ylittävän liikenteen palautuessa normaalimmaksi pandemian jälkeisenä aikana. Todistuksilla voidaan kontrolloida niiden henkilöiden liikkumista, jotka ovat saaneet rokotteen tai ovat todistetusti sairastaneet koronan.

Todistusten toimimisen kannalta olennainen kysymys tulee olemaan, kuinka todistuksia rajoilla tarkastetaan, mitkä viranomaiset ovat oikeutettuja tarkastamaan terveystodistuksia, ja toisaalta, kuinka tullaan toimimaan tapauksissa, kun todistuksia ei henkilöllä ole tai ne todetaan väärennetyiksi.

Voimassa olevan tartuntatautilain 89 §:n 1 momentin mukaan Tullin tulee antaa virka-apua terveysviranomaisille näiden pyynnöstä, jollei se vaaranna virka-apua antavan viranomaisen muiden tärkeiden tehtävien suorittamista. Pykälän 2 momentissa on erikseen säädetty Rajavartiolaitoksen toimivallasta. Rajavartiolaitoksella on nimenomaisesti oikeus pysäyttää kulkuneuvo ja ohjata liikennettä sekä käsitellä virka-aputehtävissä välttämättömiä terveystietoja henkilötietojen käsittelyä sääntelevien normien puitteissa. Muille virka-apua antaville viranomaisille kyseisiä toimivaltuuksia ei ole säädetty.

Liikennemäärien palautuessa rajatoimipaikoilla matkustajamäärät kasvavat huomattavasti nykyisestä. Tulli tarvitsee samat toimivaltuuden kuin mitä Rajavartiolaitokselle on säädetty. Rajatoimipaikkoja ei ole suunniteltu siten, että siellä voitaisiin odottaa matkustajia. Matkustajavirran sujuvuuden varmistamiseksi on myös Tullin toimivaltuudet antaa virka-apua oltava kunnossa niin, että Tulli voi rajatoimipaikoilla operoivana viranomaisena antaa virka-apua myös liikenteenohjaamisessa sekä terveystodistusten tarkastamisessa. Tulli on normaalioloissa, kun sisärajatarkastukset eivät ole voimassa, ainoa viranomainen sisärajoilla, millä on luonnollisesti merkitystä siirryttäessä normaaleihin oloihin ja liikenteeseen.

drno o
H1248/01.02.01/2021

Valvontaosasto
OHJAS
Valitse yksikkö
Esko Hirvonen

03.05.2021

Sähköisen todistuksen tarkastamisen tulisi olla mahdollisimman nopeaa ja automaattista, jotta matkustajavirtojen nopeasti kasvaessa vältettäisiin ylimääräisten ruuhkien synnyttämiseltä.

Lisäksi terveystodistuksia tarkastavien viranomaisten kannalta olisi tärkeää ohjeistaa tapaukset, joissa ei ole todistusta tai ne ovat väärennettyjä,

Lausunto lähetetään pandemiasta johtuen ilman allekirjoitusta.

Esko Hirvonen
Valvontapäällikkö

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi